

måttet konstatere, at der må påregnes en fortsat årlig reduktion på ca. 17 mill. kr. Hærens budgettering har gennem de senere år været så stram, at denne reduktion ikke umiddelbart kan indvindes gennem afskaffelse af eller reduktion i sekundære aktiviteter. De fornødne besparelser i hærens drift kan derfor kun ske enten gennem fortsatte rationaliseringer og reorganiseringer eller gennem „hurtigvirkende“ personelreduktioner.

For så vidt angår sådanne „hurtigvirkende“ personelreduktioner henviser hærkommandoen til den omfattende organisatoriske ændring, som nu er planlagt inden for hærens materieltjeneste, og som vil medføre sådanne personelreduktioner, at der forventeligt herved kan spares hovedparten af de 17 mill. kr. på hærens driftsbudget. Besparelsesforanstaltninger ved rationalisering vil som hidtil løbende blive tilstræbt, men opnås der ikke herved inddækning for det resterende millionbeløb, kan det blive nødvendigt at underkaste de nuværende styrkemål for hærens dækningsstyrke en nærmere undersøgelse.

Hærkommandoen finder anledning til at påpege, at de ovenfor omtalte forventede besparelser vil være resultat af en reorganisering, som er planlagt for flere år siden, og som har været påregnet anvendt til en effektivisering af uddannelsen og til en forbedring af den materielle standard i forbindelse med den i 1966 godkendte nye troppeplan (Troppeplan 1970). De nu stedfundne reduktioner af budgetrammen (2 pct.), som bl. a. må dækkes ind med disse midler, får derved indflydelse på enhedernes uddannelsesmæssige og materielle standard. Det er således uundgåeligt, at hærens materielsituation — som ganske vist primært bestemmes af de midler, der afsættes på investeringsbudgettet — også er influeret af selv mindre udsving på driftsbudgettet. Hæren har således til stadighed søgt via de midler, som er stillet til rådighed på finanslovens § 22 (drift), at foretage så mange erstatningsanskaffelser som gør sig, for herved at udnytte § 27-midlerne bedst muligt til nyanskaffelser.

Det forudsatte *investeringsbudget* kan hærkommandoen ikke betegne som fuldt tilfredsstillende, men finder dog ikke, at det

kan motivere en ændring af styrkemålet for hærens samlede krigsstyrke.

Hærkommandoen finder det på den anførte baggrund af betydning, at der på grundlag af de opstillede budgetforudsætninger ikke træffes endelig afgørelse for så vidt angår ændringer i hærens styrkemål i almindelighed, men at det hellere accepteres, at hæren gennem midlertidige begrænsede reduktioner i personelstyrken skaber en mulighed for i en vis periode at løse problemerne ad denne vej.

4.1.2. *For søværnet.*

Søværnskommandoen har noteret, at det årlige *driftsbudget* vil blive nedskåret med 2 pct. (ca. 7,7 mill. kr.). Som det er tilfældet med hæren, vil søværnet ikke umiddelbart kunne indvinde dette beløb ved afskaffelse eller reduktion af mindre betydningsfulde aktiviteter. I store træk vil søværnskommandoen søge at indvinde den nævnte reduktion i budgetrammen ved at formindske omfanget af ønskelige moderniseringer i skibe samt ved at foretage udskydelser af de tidspunkter, på hvilke det var planlagt at anskaffe materielkomponenter til erstatning for mindre moderne apparatur. Det skal dog til denne besparelsesforanstaltning bemærkes, at den vil indvirke uheldigt på søværnets standardiseringsbestrebelse, idet den vil formindske omfanget af arbejder og anskaffelser, der foretages som et supplement til tilsvarende arbejder og anskaffelser, der finansieres over investeringsbudgettet.

Søværnskommandoen vil endvidere forsøge at fremskynde rationaliseringen af søværnets samlede virksomhed, herunder inden for søværnets tekniske tjeneste. De herved opnåede besparelser var, i overensstemmelse med forudsætningerne for den i 1966 påbegyndte tilpasning af den samlede virksomhed, forudsat anvendt til den fortsatte udbygning af søværnet.

Søværnskommandoen vil yderligere søge at indføre restriktioner i muligt og forsvarligt omfang for søværnets øvelsesvirksomhed, for derved at nedskære de hermed forbundne udgifter.

Endelig søges det at overføre en stor del af søværnets vedligeholdelsesarbejder på materiel til den såkaldte brugervedligeholdelse, hvilket vil betyde mindre udnyt-